

Bruksela, 9 marca 2023 r.
(OR. en)

7152/23

ENFOPOL 103
IXIM 42
COSI 42
COPEN 64
JAI 273

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Data:	9 marca 2023 r.
Do:	Delegacje

Nr poprz. dok.:	6745/23
-----------------	---------

Dotyczy:	Konkluzje Rady dotyczące Planu działania w sprawie europejskiego obszaru nauk sądowych 2.0
	– <i>Konkluzje Rady (9 marca 2023 r.)</i>

Delegacje otrzymują w załączniku konkluzje Rady dotyczące Planu działania w sprawie europejskiego obszaru nauk sądowych 2.0 zatwierdzone przez Radę (ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych) na jej 3936. posiedzeniu w dniu 9 marca 2023 r.

**KONKLUZJE RADY DOTYCZĄCE PLANU DZIAŁANIA
W SPRAWIE EUROPEJSKIEGO OBSZARU NAUK SĄDOWYCH 2.0**

STRESZCZENIE

Plan działania w sprawie europejskiego obszaru nauk sądowych 2.0 ma na celu nakreślenie przyszłego kształtu dziedziny nauk sądowych do 2030 r. Plan składa się z trzech filarów, z których każdy dotyczy konkretnych obszarów i określa odpowiednie działania. W odniesieniu do każdego działania wskazano podmioty odpowiedzialne. Podmiot oznaczony pogrubioną czcionką będzie odpowiadał za koordynację. Te obowiązki w zakresie koordynacji mogą również obejmować kontakty z innymi odnośnymi podmiotami, które nie zostały wyznaczone jako podmioty odpowiedzialne.

Wszystkie działania mają być realizowane z pełnym poszanowaniem praw podstawowych zgodnie z Traktatami i Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej z dnia 7 grudnia 2000 r. oraz odpowiednimi zasadami i przepisami dotyczącymi ochrony danych.

WYKAZ AKRONIMÓW ORGANIZACYJNYCH

CEPOL	Agencja Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania
ECTEG	europejska grupa ds. szkolenia i edukacji w zakresie cyberprzestępczości
EJTN	Europejska Sieć Szkolenia Kadr Wymiaru Sprawiedliwości
ENFSI	Europejska Sieć Instytutów Kryminalistycznych
Europol	Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania
eu-LISA	Agencja Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości

A. WYJŚCIE NAPRZECIW PRZYSZŁYM WYZWANIAM

Cel Zapewnienie stałego rozwoju kluczowych zdolności w zakresie nauk sądowych w celu zabezpieczenia i wzmocnienia ich obecnej i przyszłej adekwatności w ramach systemu wymiaru sprawiedliwości.

Wyniki Nauki sądowe zapewniające skuteczne i oparte na podstawach naukowych usługi wykorzystujące nowoczesne technologie i metody. Tym samym – zapewnienie, aby nauki sądowe pozostały cennym zasobem dla systemu wymiaru sprawiedliwości, pomagającym w sprawiedliwym i trafnym podejmowaniu decyzji.

**Uzasadnienie,
działania
i podmioty
odpowiedzialne**

Biometria

Biometria umożliwia identyfikację i uwierzytelnienie danej osoby na podstawie zbioru rozpoznawalnych i weryfikowalnych danych o różnym poziomie specyficzności. Zdolność do pozyskiwania, wykorzystywania i wymiany danych biometrycznych jest jednym z fundamentów nauk sądowych. Zapewnienie stosowania w ramach nauk sądowych – obecnie i w przyszłości – procedur biometrycznych, obejmującego końcową weryfikację wyników przez człowieka, ma zasadnicze znaczenie dla zdolności wspierania szeroko pojętego egzekwowania prawa.

Działanie

Podmiot odpowiedzialny

1.	Zbadanie zdolności w zakresie biometrii i stosowanie biometrii multimodalnej na potrzeby dochodzeń w sprawach karnych.	ENFSI, eu-LISA, Europol, państwa członkowskie, środowisko akademickie
2.	Opracowanie i wdrożenie planu angażowania branży i środowiska akademickiego w dziedzinie biometrii.	ENFSI, Komisja, Europol

Sztuczna inteligencja

Sztuczna inteligencja jest narzędziem, które może znaleźć potencjalne zastosowanie w wielu działaniach w ramach procesów z zakresu nauk sądowych i poprawić ich jakość, skuteczność i dostępność. Sztuczna inteligencja ma już wiele zastosowań w naukach sądowych. Przewiduje się, że stały rozwój w tej dziedzinie będzie w najbliższej przyszłości wywierać wpływ na nauki sądowe.

Działanie	Podmiot odpowiedzialny
3. Opracowanie i wdrożenie narzędzi opartych na sztucznej inteligencji ukierunkowanych na nauki sądowe.	ENFSI, środowisko akademickie, Komisja, Europol, branża, państwa członkowskie
4. Opracowanie strategicznego planu walidacji sztucznej inteligencji i jej stosowania w pracy kryminalistycznej, z uwzględnieniem zmian legislacyjnych na szczeblu Unii.	ENFSI, środowisko akademickie, Komisja, Europol, państwa członkowskie
5. Zaangażowanie wymiaru sprawiedliwości w kwestię akceptacji sztucznej inteligencji jako narzędzia w obrębie ram prawnych – poprzez przegląd przepisów i odpowiednią edukację.	EJTN, ENFSI, Komisja, CEPOL, ECTEG, państwa członkowskie

Cyfryzacja

Transformacja cyfrowa ma wpływ na szeroki obszar, w którym zachodzi wdrażanie nowych technologii i zautomatyzowanych procesów z myślą o wsparciu i usprawnieniu różnych etapów procesów z zakresu nauk sądowych, od miejsca przestępstwa po salę sądową. Istotne jest, aby nauki sądowe w dalszym ciągu korzystały z transformacji cyfrowej i dostosowywały swoje procedury i procesy.

Działanie	Podmiot odpowiedzialny
6. Opracowanie wytycznych w zakresie tworzenia procedur wprowadzania cyfryzacji i wykorzystywania technologii w naukach sądowych.	ENFSI , środowisko akademickie, eu-LISA, państwa członkowskie
7. Dostosowanie procesów i organizacji zadań w naukach sądowych w celu wykorzystania możliwości oferowanych przez transformację cyfrową i w celu dostosowania się do tych możliwości.	ENFSI , eu-LISA, państwa członkowskie

Nowe narzędzia i przyszłe technologie

Należy stale badać i oceniać nowe narzędzia i powstające technologie (w tym nowe rodzaje dowodów biologicznych i chemicznych, „omiki” i nanotechnologię) pod kątem ich zastosowania w naukach sądowych. Dostosowanie istniejących i przyszłych technologii na potrzeby ich wykorzystania w naukach sądowych ma zasadnicze znaczenie dla utrzymania adekwatności tych nauk.

Działanie	Podmiot odpowiedzialny
8. Monitorowanie i analiza sytuacji w odniesieniu do innych dziedzin nauki (w tym nowych rodzajów dowodów biologicznych i chemicznych, „omik” i nanotechnologii) pod kątem potencjalnego zastosowania w naukach sądowych. Stworzenie planu angażowania branży i środowiska akademickiego na rzecz powstających technologii, które mogłyby być wykorzystywane do celów kryminalistycznych.	ENFSI , środowisko akademickie, Komisja, Europol, branża, państwa członkowskie
9. Dostosowanie, walidacja i wdrożenie nowo powstających technologii na potrzeby zastosowań w naukach sądowych.	ENFSI , środowisko akademickie, Europol, państwa członkowskie

B. ZWIĘKSZENIE ODDZIAŁYWANIA WYNIKÓW KRYMINALISTYCZNYCH

Cel Nauki sądowe są integralną częścią systemu wymiaru sprawiedliwości, dlatego wyniki kryminalistyczne mają zasadnicze znaczenie dla wymierzania sprawiedliwości. Aby zwiększyć oddziaływanie wyników kryminalistycznych, należy rozwijać wykorzystanie dowodów naukowych w całym łańcuchu dowodowym, ułatwiać współpracę między interesariuszami i ustalić prawdę materialną opartą na podstawach naukowych.

Wyniki Intensywniejsze wykorzystywanie dowodów kryminalistycznych w ramach systemu wymiaru sprawiedliwości i zwiększenie korzyści z nich płynących. Wzmocniona współpraca i wymiana wiedzy między agencjami i jurysdykcjami w obrębie UE i poza nią.

Uzasadnienie, działania i podmioty odpowiedzialne **Analiza i interpretacja kryminalistyczna**
Rozwijanie analizy i interpretacji kryminalistycznej w celu zwiększenia oddziaływania wyników kryminalistycznych i wykazania ich wiarygodności.

Działanie	Podmiot odpowiedzialny
1. Rozszerzenie i rozwój wykorzystania statystyk i rozumowania probabilistycznego w naukach sądowych, w tym wykorzystania narzędzi do sprawozdawczości oceniającej.	ENFSI, środowisko akademickie, EJTN
2. Opracowanie jednolitego podejścia do sprawozdawczości opartej na źródle i sprawozdawczości opartej na rodzaju czynu w różnych dyscyplinach kryminalistycznych.	ENFSI, środowisko akademickie, państwa członkowskie

Udostępnianie danych kryminalistycznych

Wzajemne udostępnianie danych kryminalistycznych przez agencje i jurysdykcje z myślą o poprawie jakości danych i wsparciu harmonizacji formatów w zbiorach danych, w tym narzędzi do udostępniania danych, w celu zapewnienia interoperacyjności wielkoskalowych systemów informacyjnych UE – w tym także zbiorów danych na potrzeby rozwijania, walidacji i oceny narzędzi związanych z danymi kryminalistycznymi.

Działanie	Podmiot odpowiedzialny
3. Zbadanie wykonalności wdrożenia systemu (lub systemów) obejmującego znormalizowane formaty danych i pozwalającego prowadzić wymianę danych efektywnie i z zapewnieniem jakości, podobnie jak w przypadku ram z Prüm. Ramy te powinny uwzględniać zapotrzebowanie na dane do celów opracowywania i oceny narzędzi związanych z danymi kryminalistycznymi.	Komisja , środowisko akademickie, eu- LISA, ENFSI, Europol, branża, państwa członkowskie
4. Określenie wpływu dyrektywy LED (dyrektywy o ochronie danych w sprawach karnych) i RODO (ogólnego rozporządzenia o ochronie danych) na wykorzystywanie różnych danych odnoszących się do osób fizycznych.	Komisja
5. Opracowanie wspólnych ram (leksykonu) na potrzeby przekazywania dowodów naukowych.	Komisja , środowisko akademickie, ENFSI

Podejścia multidyscyplinarne

Zbadanie podejść multidyscyplinarnych zakładających, że wyniki kryminalistyczne mogą być przydatne w dochodzeniach i w prowadzonych w oparciu o dane wywiadowcze operacjach związanych z poważną i zorganizowaną przestępczością i terroryzmem, jak określono w sprawozdaniu SOCTA.

Działanie	Podmiot odpowiedzialny
6. Dokonanie przeglądu rozwiązań technologicznych i potrzeb użytkowników końcowych w zakresie metod wywiadowczych i podejść multidyscyplinarnych w celu optymalizacji wykorzystania dowodów kryminalistycznych.	ENFSI , środowisko akademickie, Komisja, Europol, państwa członkowskie
7. Określenie indywidualnej i łącznej wartości dowodowej rodzajów dowodów kryminalistycznych oraz zdefiniowanie ścieżek operacyjnego wdrażania rodzajów dowodów wywiadowczych i multidyscyplinarnych.	ENFSI , środowisko akademickie, Komisja, Europol, państwa członkowskie

C. WYKAZANIE WIARYGODNOŚCI WYNIKÓW KRYMINALISTYCZNYCH

Cel	Lepsze zrozumienie mechanizmów stosowanych w naukach sądowych i zapewnienie właściwego radzenia sobie z potencjalnymi konsekwencjami w ramach systemu wymiaru sprawiedliwości. Ułatwianie szkolenia i kształcenia w zakresie nauk sądowych.	
Wyniki	Zapewnienie, aby praktycy kryminalistyki posiadali umiejętności i wiedzę, których potrzebują, aby skutecznie przyczyniać się do funkcjonowania systemu wymiaru sprawiedliwości. Ulepszone procesy i procedury w celu zapewnienia właściwego zarządzania ryzykiem i zagwarantowania właściwych norm jakości.	
Uzasadnienie, działania i podmioty odpowiedzialne	Podstawy w naukach sądowych	
	Podstawy w naukach sądowych – w tym szeroki zakres możliwych obszarów do zbadania i rozwoju, a jednocześnie poszanowanie metod istniejących.	
	Działanie	Podmiot odpowiedzialny
	1. Promowanie badań nad zestawem podstawowych zasad i dowodów empirycznych dotyczących wykorzystywania nauk sądowych w ramach systemu wymiaru sprawiedliwości.	ENFSI , środowisko akademickie, EJTN
	2. Przeprowadzenie badań służących zrozumieniu i ustaleniu bazowej częstości występowania, sposobów przenoszenia i trwałości rodzajów dowodów kryminalistycznych.	ENFSI , środowisko akademickie, Komisja, państwa członkowskie
	3. Opracowanie technologii służących optymalizacji zbierania dowodów kryminalistycznych.	ENFSI , Europol, środowisko akademickie, Komisja, branża, państwa członkowskie

Czynnik ludzki w naukach sądowych

Zrozumienie wpływu interakcji międzyludzkich na decyzje podejmowane na wszystkich szczeblach dochodzenia z wykorzystaniem nauk sądowych, od miejsca przestępstwa po salę sądową.

Działanie	Podmiot odpowiedzialny
4. Prowadzenie badań nad wpływem stronniczości i zarządzania kontekstem sprawy na podejmowanie decyzji w naukach sądowych, od analizy miejsca przestępstwa po postępowanie prowadzone na sali sądowej.	ENFSI , środowisko akademickie, CEPOL, EJTN
5. Rozpowszechnianie wyników tych badań, by lepiej zrozumieć ten czynnik i by dzielić się dostępnymi rozwiązaniami w celu eliminowania i łagodzenia stronniczości.	ENFSI , CEPOL, EJTN

Zapewnienie jakości i kompetencji

Stały rozwój jakości i kompetencji jest kwestią o zasadniczym znaczeniu dla wdrażania nowych technologii i utrzymania zaufania do nauk sądowych.

Działanie	Podmiot odpowiedzialny
6. Opracowanie programów szkoleniowych dla praktyków kryminalistyki oraz zidentyfikowanie możliwości rozwoju i hostingu platform.	CEPOL , ECTEG, ENFSI , EJTN
7. Ułatwianie szkoleń i rozpowszechnianie materiałów szkoleniowych przeznaczonych dla użytkowników końcowych, którzy wykorzystują dowody kryminalistyczne, w zakresie sposobu interpretacji wyników uzyskiwanych w ramach nauk sądowych oraz rozumienia siły dowodów.	EJTN , ENFSI , CEPOL, państwa członkowskie
8. Wzmocnienie zapewniania jakości nieakredytowanych usług kryminalistycznych, istniejących i pojawiających się, w celu zapewnienia ich zasadności.	ENFSI , państwa członkowskie